

गन्तुं वयमुश्मसि उश्मः कामयामहे तुमर्थे सेऽइत्यादिना [पा० ३.४.१.] गह्तेस्तु-
मर्थे कथ्येन्प्रत्ययः निन्वादाद्युदात्तः । उश्मसि वश कालौ लटि उत्तमबहुवचने
शपो लोपे संप्रसारणे इदन्तो मसीति [पा० ७.१.४६.] इकारः । यानि तव स्या-
नानि गन्तुं वयमिहाम इत्यर्थः । किं च यत्र येषु तव स्थानेषु गावो रश्मयः अ-
यासः अयतीति अयाः अय गतौ गतारो वर्तन्ते सर्वे किरणा येषु स्थानेषु गता
इत्यर्थः किम्भूता गावः भूरिशृङ्गाः भूरि बहु शृङ्गं दीप्तिर्येषां ते भूरिशृङ्गाः प्रज्वल-
न्नामसु [निघ० १.१७.] शृङ्गाणीति पठितम् । अहेत्येवार्थे विज्ञोः व्यापकस्य
ब्रह्मणः तत्परममुत्कृष्टं पदं भूरि महत् आदित्यमण्डललक्षणमत्रैव अवभारि अ-
वभाति तकारस्थाने (३.) हान्दसो रेफः । यद्वा भूरि बहुप्रकारं यथा तथा अत्र
अह अत्रैव एषेव स्थानेषु अवभाति शोभते । किम्भूतस्य विज्ञोः उरुगायस्य गाङ्
गतौ गानं गायः उरुर्गायो गतिर्यस्य महागतेरित्यर्थः यद्वा उरुभिर्महात्मभिर्गीयते
स्तूयतेऽसावुरुगायस्तस्य । तादृशस्थानप्राप्तिहेतुभूतकर्मणे हे यूष त्वमत्रावटे ति-
ष्ठेत्याशयः ॥ का० [६.३.१०.११.] ब्रह्मवनि वेति पाठसुभिः । ब्रह्म दृढहेति मैत्रा-
वरुणदण्डेन समन्तं त्रिः पर्यपतीति ॥ द्वे यजुषी औदुम्बरीविषये [५.२७.] व्या-
ख्याति ॥ ३ ॥

विज्ञोः कर्माणि पश्यत यतो व्रतानि पस्पशे । इन्द्रस्य युज्यः सखा ॥ ४ ॥

का० [६.३.१२.] विज्ञोः कर्माणीति वाचयति यूषमन्वारब्धमिति । यूषं स्पृष्ट-
वन्तं यज्ञमानं वाचयेदिति सूत्रार्थः ॥ द्वे वैल्व्यौ गायत्र्यौ मेधातिथिदृष्टे । हे ऋ-
विज्ञः विज्ञोः यज्ञाधिष्ठातुः कर्माणि सृष्टिसंहारादिचरितानि यूषं पश्यत यतो यैः
कर्मभिः व्रतानि भवदीयानि लौकिकवैदिककर्माणि पस्पशे बद्धवान्निर्मितवानि-
त्यर्थः स्पश बन्धने । स विष्णुरिन्द्रस्य युज्यः वृत्रवधादिकर्मसु योज्योऽनुवृषः सखा
मित्रम् ॥ यद्वा विज्ञोः यज्ञस्य कर्माणि वीर्याणि पश्यत यतो यैर्वीर्यैर्व्रतानि आ-
धानपशुसोमादीनि कर्माणि पस्पशे आत्मनि बद्धवान् यद्वा यैर्वीर्यैर्व्रतानि कर्मा-
णि अग्निवायुसूर्याणां स्वानि स्वानि एतान्यप्रमत्ताः कुरुतेत्येवं पस्पशे निबद्धवान्
शिष्टं समानम् ॥ ४ ॥